

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignvm Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiae

In Qvinqve Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

S. Aleuinus Abbas, & Diaconus. S. T. Doctor, & officiorum. S. Trinitatis, & S. Stephani compositor: & almæ Vniuersitatis Parisiensis primarius fundator.
c. XCII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

Epistolarum ad diuersos, lib. 1. Et alia, quæ nondum vidi.
 Fuit autem Paulus, natione Longobardus, Varnesfridi, & Theodolinda filius, deinde Aquilegiensis Ecclesiæ Diaconus; captus verò cum Desiderio Rege, à Carolo Rege aliquo tempore in magno pretio habitus, nonnullorum emulatione ipsius iram incurrit, & in Diomedisinsulam, quæ hodie Tremiti uocatur, exilio relegatus, ex ea ad Arichin Beneuentanum Principem, ac Desiderij Regis generum aufugit; quo defuncto ex hoc mundi in fragoso pelago se recipiens, ad salutis portum Montem Casinum confugit, ubi monachus effectus, plures ibidem annos habitavit, & sanctis operibus plenus in senectute bona in pace quiescit, sepultus in eodem cœnobio iuxta Ecclesiam S. Benedicti, ante Capiculum. Floruit temporibus prædictorum Regum, anno Domini 770. & quod excurrit.

Chronica Cas. lib. 1. ca. 17. Petrus Diac. de Sanctis Mont. Cas. c. 24. de script. eiusd. cap. 8. Tritemius de uir. ill. ord. S. Ben. lib. 2. cap. 30. & Paulus de seipso multis in locis, & alij innumeri.

S. ALCVINVS ABBAS:
 Et Diaconus, S. T. Doctor, & Officiorum S. Trinitatis, & S. Stephani, compositor: & almæ vniuersitatis Parisiensis primarius fundator.

Hic

*In omnibus magnificauit populum (Ordinem) suum,
 & honorauit. Sapient. ult.*

Cap. CXII.

ON minori forsità admiratione admirabitur quis, secumquæ cogitabit, quid denotent, tabule illæ duæ lapideæ, quarum vna manus secundi huius Rami fructus replet, altera ipsius dorso adhaerere videtur; in ista cuiusdam formicæ vultus, in illa Sanctissimæ Trinitatis, & S. Stephani Prothomartyris imagines conspiciuntur: qui eas gestat in ipsius Rami

mi inferioribus Abbatis nobis speciem exhibet, extititque & Sanctissimus, Sanctus videlicet Alcuinus qui & Albinus, cognomento Flaccus. Hic natione Anglus, patria Eboracensis, monachus primum S. Petri Londini, & Bedæ Venerabilis discipulus, ordinis S. Benedicti, congregationis Giribennæ: Fuldenfis deinde postquam a Carolo magno Rege in Galliam fuisset euocatus, vbi clarissimos & doctissimos enutrit discipulos, Haymonem scilicet, & Rabanum monachos, & Episcopos, ac Vwardum itidem Monachum; mox promotione ipsius Caroli Abbas Monasterij S. Martini in civitate Turo-nensi effectus, doctrina quidem, & sanctitate ordini monastico gloriam, sibiq; nomen æternum peperit, adimentionibus tamen suis gloriosis, quas secum tanquam munera Domino terræ offerendâ defert, multo gloriosius refulsit, de quib. modo per singula dicendū.

Emblema I. Primæ Tabulæ.

Scriptum est enim,

Benedicamus Patrem, & Filium, cum Sancto Spiritu. Cant. Ecclesie.

B RIMVM tabulæ quam manibus gestat, symbolum, est Sanctissimæ Trinitatis Patris, & Filij, & Spiritus Sancti imago, hac ratione illi attributa, quod suis temporibus pullulantibus hæresibus Sanctissimam Trinitatem oppugnantibus, ipse instinctu, & deprecatione Sancti Bonifacij Archiepiscopi

Moguntini, & Monachi, Missas uarias per septimanam decantandas composuerit, & sic compositas unicuique ferie propriam assignauerit; quarum prima fuit illa, quæ usque in hodiernum à Sacrosancta Ecclesia in solennitate eiusdem Sanctissimæ Trinitatis quotannis deuotissime decantatur, quæ incipit:

Benedicta sit sancta Trinitas, atque indiuisa unitas, confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Et cætera, quæ sequuntur.

Cuius etiam rei causa de eadem Sanctissima Trinitate, & fide Catholica tres libros doctissimos conscripsit, qui excusi sunt simul cum suo Homiliario, ex quibus postmodum materiam sumens, integrum, tam nocturnum, quàm diurnum, officium Ecclesiasticum illius diei coadunauit, quod sic ab eo institutum, ab Ecclesia sacro-

sancta etiam approbata fuit, & ut solennitati Sanctissime Trinitatis perpetuis temporibus deferuieret, præceptum. Alijs autem ferijs, ex eius institutione, tali ordine missæ votivæ decantabantur.

Feria 2. de Sapientia, Feria 3. de Spiritu sancto, Feria 4. de Charitate.

Feria 5. de Angelis, Feria 6. de Cruce, Sabbato de Virgine Maria. Causa autem illa non longè post cessante, institutum, ut Feria prima, idest Dominica, proprio missæ uteretur officio, & illa S. Trinitatis festo propria esset, qui non multis post annis à Ludouico Pio Imp. concedente Rom. Pont. Gregorio III. monacho, Alcuini exemplo institutus est; Secunda uerò feria diceretur de Angelis; Tertia pro peccatis; Quarta pro pace; Quinta pro tribulatione; Sexta, & Sabbato, ut supra.

Non me latet uotiuas has missas à doctissimo uiro Iacobo Pamelio in tertio suo, qui est huius Alcuini, Sacramentorum libro, qui excusus est Colonia, cū Antiphonario S. Gregorij an. 1571. in 4. aliter distribui uidehæret.

Dominica die de S. Trinitate, & de Spiritu sancto.

Feria 2. Pro peccatis; & Pro petitione lachrymarum.

Feria 3. de Angelis; & Pro tentationibus cogitationum.

Feria 4. de Sapientia; & pro humilitate.

Feria 5. de Caritate; & Contra tentationes carnis.

Feria 6. De Cruce; & Pro tribulatione.

Sabbato, de S. Maria; & eiusdem Commemoratione.

At in iis, quæ diximus, Gulielmi Durandi Mimarensis Episcopi, in rationali suo diuinorum officiorum lib. 4. c. 1. & lib. 6. c. 114. auctoritatem sequimur; quæ ut antiquior, ita & nobis probabilior uisa est, opinioni tamen Pamelij non derogantes; parum enim refert quò ordine dici iussæ, cum de auctore Monacho constet. Recensentur, & ab eodem alia undecim Missæ ab eodem Alcuino composite, & ab Ecclesia approbatæ, uidelicet, De uno Apostolo; De pluribus Martyribus; De uno Martyre; De uno Apostolo, Martyre, uel Confessore; De pluribus Martyribus; De iis, qui requiescunt in Ecclesia Sanctis; De Sanctis, quorum aliqua reliquiæ ibi requiescunt; De omnibus Sanctis; Pro inimicis; Pro confitente peccata sua; & Pro salute uiuorum, uel requie mortuorum. Quæ omnes cum in Missalibus Monachorum, tum etiam in Romano impressæ leguntur, quamuis ibidem nomine auctoris careant.

Em-

Emblema II. Primæ Tabulæ.

Vir timoratus.

*Curauit Stephanum, & fecit planctum magnum
super eum. Act. 8.*

IDE M Tabulæ depicta uidetur, & S. Stephani Pro-
thomartyris effigies, cuius historiam, idest Lectio-
nes nocturnas, & Officium tam diurnum, quàm
nocturnum, quousque in præfens Sancta Roma-
na Ecclesia in Breuariis suis utitur, composuit hic
Alcuinus noster pro sua in eum deuotione, *vt re-
fert Rat. diuin. offic. lib. 7. c. 42. & alij nonnulli.* Et licet, & aliorum
multorum Sanctorum officia, ac cantus fecerit (torum enim of-
ficium Ecclesiasticum, per Attilam in multis Germaniæ, & Galliæ
partibus igni traditum, ipse in melius restituit, quod à Concilio Mo-
guntini Patribus approbatum Ecclesiæ Germanicæ præfertim, &
Gallicæ, inseruiuit, usque ad Concilium Tridentini tempora) nullum
tamen eorum apponendum iudicauimus, quod de nullo quoquam
præterquam de S. Stephano particularis fiat memoria. Tribuitur
hæc laus à nonnullis Stephano Episcopo Leodiensi X. sed is. In-
uentionis tantum Responsoria fecit, ut cum Demochare de sacrifi-
Missæ, tomo 2. c. 37. narrant *Rationalia diuinorum.*

Emblema Tabulæ, quæ post tergum uisitur,

Ipse enim,

Sub ipsa Arce Gymnasium constituit. 2. Mac. 4.

VM autem esset in omni scientiarum genere suo
tempore celebratissimus, Carolique Magni præ-
ceptor, qui eum magistrum suum deliciofum uo-
cabat, ad sacrosanctæ Ecclesiæ laudem, rei que lit-
terariæ commodum, Studium Parisiense, quod in
Symbolo fœminæ denotatur, à Roma transla-
tum, primum omnium instituit, primosque Magistros mona-
chos omnes, Rabanum uidelicet, Ioannem, & Clementem, ad
iuuentutem litteris disciplinisque imbuendam, ordinauit. Vnde
facile est uidere, quod ab aliis multis memoriæ proditum est,
quicquid, uel politioris litteraturæ, uel solidioris doctrinæ, in

B B b 4 illa

illa Academia, & tribus aliis de quibus mox agemus, iam nigeat, ex schola Benedictina tanquam ex fonte emanasse. Quantum vero his artibus melioribus instaurandis, litterarumque seminibus per Galliam, & Germaniam, profeminandis, sibi laudis meruit, duo Germani Poetæ his versibus docent;

Quid non Alcuino sacunda Lutetia debes?

Instaurare bonas ibi qui feliciter artes,

Barbariemque procul solus depellere cœpit.

Et alius.

Ecce senex quidam varijs agitatus ab austris

Attulit optatos in loca Gallia pedes.

Nomen adhuc meminit quamvis cariota vetustas.

Alcuinus meritum posteritatis habet.

Quas posuere scholas superare palatia regum,

Structuris, spatio, sumptibus, arte putes.

Centum mygdonio collegia stantia saxo

Magnificas cingunt conspicienda domos

Singula mille strepunt post tintinabula linguis,

Inceptum vario, murmure feruet opus.

Hactenus Eustachius Prutenus de Parisiorum laude.

Scripturam quoque compositione non mediocriter Ecclesie profuit: Scripsit enim.

Interpolatæ expositionis ex Patrum sententiis in Genesim breue commentarium, forma dialogistica: qui excusus est Parisius, in tomo 7. Bib. SS. Patrum Marg. de la Bigne.

In quindecim Cantica graduum, id est, a Psalmo 119 vsque ad 133. morales annotationes.

In Psalmum 118.

In septem Psalmos Pœnitentiales.

In Cantica Canticorum, lib. 1.

In Ecclesiasten, lib. 1. excusus Basileæ per Bebelium, anno 1531.

In Ioannis Euangelium, lib. 7.

In omnes Pauli epistolas, lib. 14.

In Apocalypsim, lib. 1.

De uita S. Vedasti Episcopi, lib. 1. excusus Tomo 1. Surij die 6. Februarii.

De uita S. Richarii Abbatis, lib. 1. qui excusus est Tomo 2. Surij 26. Aprilis.

De

De vita S. Vuillibrordi Episcopi, metro, & ptofa, lib. 2. pro-
fam adferri Surius Tomo 6. die 7. Nouembris: Metricam
item extare MS. didici.

Ad quaestiones Frædegisi, lib. 1.

Ad Guidonem, De virtutibus & uitiis, lib. 1. excusus Ha-
ganoæ, 1529.

Confessionem fidei, siue doctrinam de Deo, lib. 1.

De Sancta Trinitate, lib. 3.

De adoptione filiorum Dei, lib. 1.

De Ecclesiasticis dogmatibus, lib. 1.

Speculum paruulorum, lib. 1.

Quaestiones in Genesim, lib. 1. excusus

Haganoæ anno 1529. per Ioannem

Secerium.

De nominum Dei proprietate, lib. 1.

Dialogorum ad discipulos, lib. 1.

De septem artibus liberalibus, lib. 1.

Enchiridion, in quibusdam Psal. lib. 1.

De Benedictionibus Patriarcharum,

lib. 1.

Sententiarum, lib. 1.

Ad Eulaliam, de natura & immortali-

tate animæ, lib. 1.

Prognosticon de futuro seculo, lib. 1.

Epistolarum ad diuersos, lib. 1.

Hæc fere omnia, aut
saltem pro maiori
parte, excusa sunt
Parisiis in Tomo se-
ptimo Bibliothecæ
Sanctorum Patrum,
Margarini de la bi-
gne, Doctoris Sor-
bonici: & nonnulla
in Homiliario.

Rhetoricæ, & Dialecticæ eius, institutiones politicæ, imperiales,
& uerè heroicæ, cum scholiis Matthæi Galeni, excusa sunt Dua-
ci, anno 1568. in 8. & Haganoæ, 1529. Omnia autem eius opera,
pro maiori parte, impressa sunt Parisiis, Colonia, & Basilea: Col-
legit etiam & in ordinem redegit iussu Caroli Magni præstantissi-
morum Ecclesiæ Doctorum Homilias in Euangelia, quæ per anni
circulum publicè in templis leguntur: uidelicet, Augustini 48.
Hieronymi, 6. Ambrosii 10. Hilarii 1. Fulgentii 2. Origenis 4. Ma-
ximi 17. Chrysostomi 11. Seueriani 1. Leonis 21. Gregorii 39. Bedæ
43. & Isidori 1. Reliquæ quæ nunc in eius homiliario leguntur, adie-
ctæ sunt à D. Laurentio Surio Carthusiano. Excusum est huius-
modi homiliare sæpius diuersis in locis, ut Colonia apud Mater-
num Cholinum anno 1557. in folio, & ibidem 1539. in fol. itemque
1569. in fol. Parisijs, 1535.

Claruit

Claruit hic vir sanctissimus, & doctissimus temporibus Caroli Magni Regis Gallia anno Domini 760. & quod excurrit, & tandem meritorum laude cumulat, de Ecclesia, monastico ordine, & litteraria bene meritus, non sacerdos, sed Diaconus tantum, Tononis in Domino obdormiuit die 14. Calendas Iunii.

D. STRABVS DIACONVS:

Et S. T. Doctor, Glossæ Ordinariae

auctor.

In medio Ecclesie aperuit os eius. . Eccles. 19.

Cap. XCIII.

N non admiranda quoque videtur illius quoniam nachi legentis habitu tertium huius rami locum ornate conspicitur, diligentia? qui cum esset in humanis litteris apprime eruditus, & sanctarum scripturarum lectione diues, ex opusculis & scriptis Sanctorum Patrum, omnium primus in uisum comportauit, Glossam, quam uocamus, ordinariam, super totam Bibliam; opus tantæ utilitatis, ut omnem procul excedat laudem. Quis autem ille fuerit liber eius quem præ manibus habet, edoceat, Frater scilicet Strabus monachus Fuldenfis ordinis S. Benedicti congregationis Luxouensis, & Rabani Episcopi quondam discipulus, & scriba; qui doctrinæ suæ memoriam posteris reliquit, cum in præfato opere, quod sæpius diuersis in locis priuatim, & aliis ecclesiarum patrum sententiis auctum, excusus est: tum etiam in aliis suis cubrationibus quas edidit, quæ fuerunt,

In Genesim, lib. 1. In Exodum, lib. 1. In Leuiticum, lib. 1.

Claruit anno Domini octingentesimo quadragesimo, & quod excurrit, Trittemius de script. eccles. & de uir. ill. Ord. S. Ben. lib. 2. cap. 41. Sixtus Senensis lib. 4. Bib. Sa. & alij.

S. NEO.